

Sähkötyöturvallisuuden termit ja määritelmät

Termi	Määritelmä
Erottaa	Laitteen tai virtapiirin täydellinen irtikytkentä muista laitteista tai virtapiireistä tekemällä fyysinen erotus, joka kestää odotettavissa olevat jännitteet laitteen tai piirin ja muiden piirien välillä.
Impedanssi	Vaihtovirran vastus, joka ottaa huomioon sekä resistanssin että reaktanssin ja mitataan ohmeina (Ω).
Induktanssi	Komponentin kyky varastoida energiaa magneettikentässä
Jännite	Sähkökentän aiheuttama potentiaaliero kahden pisteen välillä. Se kuvaa, kuinka paljon työtä yksikkövaraus tekee siirtyessään toisesta pisteestä toiseen. Yksikkö on voltti (V)
Jännitetyö	Työ, jossa työn tekijä tarkoituksellisesti joko koskettaa jännitteistä osaa tai ulottuu jännitetyöalueelle joko kehonsa osilla tai työkaluilla, varusteilla tai laitteilla
Jännitetyöalue	Jännitteisten osien ympärillä oleva alue, jonne ulotuttaessa sähköiskua ei ole mahdollista välttää ilman suojaustoimenpiteitä.
Jännitteenkoetin	Siirrettävä laite, jota käytetään tunnistamaan luotettavasti käyttöjännitteen läsnäolo tai poissaolo
Jännitteetön työ	Työskentelyä, jossa sähkölaitteisto on tehty jännitteettömäksi ja varmistettu, ettei se voi tulla vahingossa jännitteiseksi työn aikana.
Kosketussuojaus	Toimenpiteet, jotka estävät henkilöitä koskettamasta tai joutumasta kehon osien tai esineiden välityksellä vaarallisen lähelle jännitteisiä osia
Lähialue	Rajoitettu alue jännitetyöalueen ympärillä. Kuvaa aluetta, jossa on riski joutua tahattomasti jännitetyöalueelle.
Lähityö	Työskentely jännitteisten osien läheisyydessä lähityöalueella, mutta ei jännitetyöalueella.
Maadoitus	Yhteys maahan tai viitepisteeseen sähköjärjestelmässä, joka tarjoaa turvallisen reitin sähkövirralle mahdollisissa vikatilanteissa.
Maallikko	Henkilö, joka ei ole ammattihenkilö eikä opastettu henkilö
Opastettu henkilö	Henkilö, jonka sähköalan ammattihenkilöt ovat opastaneet siten, että hän kykenee välttämään sähkön aiheuttamat vaarat juuri tietyssä työtehtävässä.
Pienjännite	Jännite, joka normaalisti ei ylitä 1 000 V vaihtojännitettä tai 1 500 V tasajännitettä
Pienoisjännite	Jännite, joka johtimien välillä tai johtimen ja maan välillä ei normaalisti ylitä 50 V vaihtojännitettä tai 120 V sykkeetöntä tasajännitettä
Resistanssi	Komponentin tai johtimen kyky vastustaa sähkövirran kulkua. Mitataan ohmeina (Ω).
Riski	Yhdistelmä vahingon tai onnettomuuden todennäköisyydestä ja mahdollisista seurausten vakavuudesta.

Staattinen sähkö	Aineen sisäinen sähköinen epätasapainotila. Staattisesti varautuneessa kappaleessa on elektronien vajaus tai ylimäärä, eli positiivinen tai negatiivinen varaus.
Suurjännite	Jännite, joka normaalisti ylittää 1 000 V vaihtojännitettä tai 1 500 V tasajännitettä
Sähköalan ammattihenkilö	Henkilö, jolla on soveltuva koulutus ja kokemus, joiden perusteella hän kykenee arvioimaan riskit ja välttämään sähkön mahdollisesti aiheuttamat vaarat.
Sähköinen vaaratekijä	Vahingon aiheuttaja, joka johtuu sähkölaitteistossa olevasta sähköenergiasta
Sähkölaitteisto	Kokonaisuus, joka sisältää kaikki sähköjärjestelmän osat, kuten kaapelit, kytkimet, sähkökeskukset, suojalaitteet ja muut sähkökomponentit. Tällaista laitteistoa käytetään sähköenergian tuottamiseen, siirtoon ja muuttamiseen.
Sähkölaitteiston käyttöä valvova henkilö	Henkilö, joka vastaa sähkölaitteiston turvallisesta käytöstä työn aikana
Sähkölaitteiston vastuuhenkilö	Nimetty henkilö, jolla on yleinen vastuu sähkölaitteistossa tehtävien toimenpiteiden turvallisuuden varmistamisesta. On useimmiten sähkölaitteiston haltija.
Taajuus	Vaihtovirran jaksojen määrä sekunnissa, mitataan hertseinä (Hz).
Tasavirta (Direct Current, DC)	Sähkövirta, joka kulkee jatkuvasti yhteen suuntaan.
Teho	Sähköenergian muuntumisnopeus tai kulutus tietyssä laitteessa, mitataan watteina (W).
Työnaikaisen sähköturvallisuuden valvoja	Henkilö, joka on nimetty huolehtimaan sähkölaitteistoon tehtävän työsuorituksen turvallisuudesta. Tämä rooli tunnettiin aikaisemmin nimellä "työsuorituksesta vastaava henkilö".
Vahinkokäynnistysten esto	Koneiden tai laitteistojen odottamattomien käynnistysten estämistä tai energian hallitsematonta vapautumista huolto- ja korjaustöiden aikana lukitsemalla ja merkitsemällä energian erotuskohta.
Vaihtovirta (Alternating Current, AC)	Sähkövirta, jonka suunta vaihtelee säännöllisesti.
Valokaari	Valokaari on fysikaalinen ilmiö, jossa sähkövirta purkautuu tavallisesti sähköä heikosti johtavan materiaalin läpi. Tyypillinen tällainen ilmiö on, kun sähkövirta "hyppää" ilman läpi.
Vikavirtasuoja	Komponentti, jonka tehtävä on suojata laitteiden käyttäjiä vaarallisilta sähköiskuilta ja myös estää tulipaloja. Vikavirtasuojan toiminta perustuu virtapiiriin menevän ja sieltä palaavan sähkövirran erotuksen mittaamiseen
Virta	Sähkövarauksen kulkeutumisen nopeus tietyssä pisteessä tai johtimessa, yksikkö on ampeeri (A)
Ylijännitesuoja	Laite, joka suojaa sähkölaitteita mahdollisilta ylijännitevaurioilta.